

Številka: 018-053/2022-4

Datum: 14. 6. 2022

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011 s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Tadeje Pušnar kot predsednice senata ter dr. Mateje Škabar in Andraža Žvana kot članov senata v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Garderobe - ŠRC Lipa*« v sklopu 3 »*Izvedba strojnih inštalacij*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja HOVING d.o.o., Jugovo 24, Beltinci (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Občina Beltinci, Mladinska ulica 2, Beltinci (v nadaljevanju: naročnik) dne 14. 6. 2022

odločila:

Zahtevku za revizijo se ugodi in se razveljavi odločitev o oddaji naročila male vrednosti v sklopu 3, kot izhaja iz naročnikovega dokumenta »*ODLOČITEV O ODDAJI NAROČILA*« z dne 6. 4. 2022.

Obrazložitev:

Naročnik je 22. 2. 2022 sprejel sklep o začetku postopka. Obvestilo o naročilu male vrednosti je bilo na portalu javnih naročil objavljeno 23. 2. 2022, pod št. objave JN001093/2022-W01.

Naročnik je 6. 4. 2022 na portalu javnih naročil (pod št. objave JN001093/2022-ODL01) objavil »*ODLOČITEV O ODDAJI NAROČILA*« z dne 6. 4. 2022, s katero je javno naročilo v sklopu 1 oddal ponudniku ZIDARSTVO MAUČEC d.o.o., Gančani 205A, Beltinci, v sklopu 2 ponudniku BLISK MONTAŽA d.o.o., Plese 9, Murska Sobota in v sklopu 3 ponudniku DOLINKA INŽENIRING Beltinci, z.o.o., Mladinska ulica 12, Beltinci (v nadaljevanju: izbrani ponudnik); iz obrazložitve odločitve izhaja, da je naročnik po merilih sicer ugodnejšo ponudbo vlagatelja za sklopa 2 in 3 zavrnil oz. izključil, ker vlagatelj »[...] v svoji ponudbi in po pozivu na dopolnitev ni predložil zahtevanih ustreznih dokazil za izpolnjevanje pogojev«.

Vlagatelj je dne 12. 4. 2022 pravočasno vložil zahtevek za revizijo zoper odločitev naročnika o oddaji naročila za sklop 3 in zavrnitvi zahteve za vpogled v ponudbe oz. ponudbeno

dokumentacijo (vseh treh) izbranih ponudnikov. Pojasnjuje, da je oddal ponudbo za vse tri sklope, pri čemer je bila njegova ponudba za sklopa 2 in 3 po merilih najugodnejša. Kljub dopolnitvi ponudbe, na katero je bil pozvan, je naročnik za ta dva sklopa izbral drugi dve podjetji, pri čemer je kot razlog zavrnitve vlagateljeve ponudbe navedel, da po pozivu na dopolnitev niso bila predložena zahtevana ustrezna dokazila. Po zaprosilu za pojasnilo je naročnik kot razlog navedel, da priloženo referenčno potrdilo, ki ga je potrdilo podjetje GDO d.o.o., Maistrov trg 5, Gornja Radgona, in za katerega je vlagatelj izvajal strojno-instalacijska dela na objektu (projektu) »*Adaptacija ambulanc in sanitarij v pritličju bivše ginekologije*«, ni veljavno, ker bi moralo biti referenčno potrdilo potrjeno s strani investitorja Splošna bolnišnica Murska Sobota. Vlagatelj meni, da je zaključek naročnika napačen in neskladen z Zakonom o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015 s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), naročnik pa bi tako moral upoštevati to referenčno potrdilo. Vlagatelj še dodaja, da je v povezavi z neupravičeno zavrnitvijo njegove ponudbe za sklopa 2 in 3 podal zahtevek za vpogled v ponudbe izbranih ponudnikov za vse sklope, ki ga je naročnik zavrnil, s čimer pa se vlagatelj ne strinja.

Naročnik je zahtevek za revizijo s sklepom št. 430-1/2022-3 z dne 25. 4. 2022 zavrnil. Vlagatelj je zoper ta sklep 27. 4. 2022 pravočasno vložil pritožbo, ki ji je Državna revizijska komisija s sklepom št. 018-043/2022-3 z dne 13. 5. 2022 ugodila, razveljavila naročnikovo odločitev o zavrnitvi zahtevka za revizijo in naročniku naložila, da mora o zahtevku za revizijo, ob ugotovitvi izpolnjevanja procesnih predpostavk, odločiti v skladu s prvim odstavkom 28. člena ZPVPJN.

Izbrani ponudnik se o zahtevku za revizijo ni izjasnil.

Naročnik je zahtevek za revizijo zavrnil s sklepom št. 430-1/2022-4 z dne 20. 5. 2022. Uvodoma ugotavlja, da ZPVPJN ne daje podlage za vložitev samostojnega zahtevka za revizijo zaradi kršitve pravice do vpogleda v dokumentacijo. Kot izhaja iz zahtevka za revizijo, in kot je razvidno tudi iz predloženega potrdila o plačilu takse, je vlagatelj zahtevek za revizijo vložil zgolj zoper odločitev v delu, ki se nanaša na sklop 3. Glede kršitve pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika v sklopu 3 meni, da je ravnal skladno s petim odstavkom 35. člena ZJN-3. Vlagateljeva ponudba je bila iz postopka izločena, ker ponudnik kljub pozivu naročnika ni predložil ustreznih dokazil o izpolnjevanju pogojev. Zaradi varovanja morebitnih poslovnih skrivnosti in ugleda vlagatelja v izpodbijani odločitvi iz previdnosti ni konkretiziral razlogov za izločitev, ki pa so bili vlagatelju na njegovo ustno zahtevo pojasnjeni in jih deloma tudi povzema v zahtevku za revizijo. Naročnik navaja, da vlagatelj v zahtevku za revizijo ne zatrjuje, da je njegova ponudba dopustna in da izpolnjuje referenčni pogoj za sklop 3, pač pa zatrjuje zgolj ustreznost reference, vezane na posel »*Adaptacija ambulanc in sanitarij v pritličju bivše ginekologije*«. Tudi v primeru ugotovljene ustreznosti te reference pa vlagatelj še vedno ne izpolnjuje referenčnega pogoja za sklop 3. Naročnik pojasnjuje vsebino dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in pri tem kot bistveno izpostavlja, da so bile zahtevane reference za tri posle. Nadalje pojasnjuje, da je vlagatelj v ponudbi (ki se je nanašala na vse tri sklope) predložil le eno referenco podizvajalca, ki pa se ne nanaša na sklop 3, saj podizvajalec ne bo izvajal del iz tega sklopa. Vlagatelja je zato pozval na dopolnitev ponudbe z namenom, da se predložijo manjkajoči obrazci. Vlagatelj je predložil več obrazcev, pri čemer naročnik kot sporno izpostavlja že to, da je predložil dodatne reference, ki niso bile vsebovane v ponudbeni dokumentaciji. Tudi ob spregledu spornosti samega dopolnjevanja ponudbe pa naročnik meni, da vlagatelj še vedno ne izpolnjuje referenčnega pogoja za sklop 3, saj je predložil dokumentacijo zgolj za eno referenco, ki je neposredno relevantna za sklop 3 (tj. »*Adaptacija ambulanc in sanitarij v pritličju bivše ginekologije*«). Kot naročnik posla je naveden podizvajalec vlagatelja GDO d.o.o. Pojasnjuje, da ker je ponudnika že pozval na dopolnitev in bi bilo dvojno pozivanje glede na določila ZJN-3 in upošteva prakso Državne revizijske komisije nedopustno, je sam dodatno preveril določena dejstva v zvezi s predloženo referenco. Pri tem je ugotovil, da je naročnik izvedbe del Splošna bolnišnica Murska Sobota, kar naj bi izhajalo iz naziva naročila in vpogleda v objavljeno pogodbo na portalu javnih

naročil, kjer je vlagatelj naveden kot podizvajalec (naročnik se sklicuje na objavo št. JN005864/2019-X01 z dne 10. 10. 2019). Naročilo s strani Splošna bolnišnica Murska Sobota je bilo oddano izvajalcu Milan Pintarič s.p., Spodnja Ščavnica 32, Gornja Radgona, pogodba pa je bila sklenjena še pred ustanovitvijo podjetja GDO d.o.o., kar je razvidno iz vpogleda v poslovni register Agencije Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (v nadaljevanju: AJPES) – podjetje GDO d.o.o. je bilo ustanovljeno 14. 10. 2019, pogodba z naročnikom SB Murska Sobota je bila sklenjena dne 7. 10. 2019.

Naročnik tako povzema, da vlagatelj ne izpolnjuje referenčnega pogoja za sklop 3, saj je predložil referenco zgolj za en posel in ne za tri posle, kot je bilo to zahtevano. Tudi v primeru drugačnega tolmačenja zahtev pa je predmetna referenca sporna in je ni mogoče priznati, saj je naročnik posla (Splošna bolnišnica Murska Sobota) ni potrdil – potrdilo jo je podjetje GDO d.o.o., ki glede na javno dostopne podatke ni bilo izvajalec predmetnega posla in je bilo ustanovljeno šele po pričetku izvajanja predmetnih del, tako pa ne iz ponudbene dokumentacije ne iz javno dostopnih podatkov ne izhaja, da bi to podjetje bilo upravičeno potrditi referenco.

Vlagatelj se je do navedb naročnika opredelil z vlogo z dne 24. 5. 2022. Opozarja, da se navedbe naročnika iz obrazložitve sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo ne skladajo z listinsko dokumentacijo, ki je podlaga javnemu naročilu, da dejansko stanje ni pravilno ugotovljeno, naročnik pa da nepravilno povzema določila ponudbe oz. povabila k oddaji ponudbe. Kot bistveno poudarja, da nikjer v razpisni dokumentaciji (v smislu pogoja za sodelovanje za sklop 3) niso bile zahtevane reference za tri posle (slednje naj bi veljalo za primer, če ponudnik odda ponudbo le za posamezen sklop); skladno z razpisno dokumentacijo je bilo treba dati po eno referenco za vsak sklop, če ponudnik odda ponudbo za vsakega od teh sklopov, kar je sam tudi storil, saj je dal ponudbo za vse tri sklope (GOI, strojne inštalacije in za elektroinštalacije), vsakokrat pa je priložil eno referenco. Vlagatelj meni še, da je sporna referenca za sklop 3 vsekakor veljavna. Naročnik je že sam opravil poizvedbe in ugotovil, da je naročilo s strani Splošna bolnišnica Murska Sobota bilo oddano izvajalcu Milanu Pintariču s.p., podjetje GDO d.o.o. pa je pravni naslednik izvajalca Milan Pintarič s.p., Spodnja Ščavnica 32, Gornja Radgona – dejansko je bilo naročilo oddano samostojnemu podjetniku, vendar je v času izvajanja dela izvajalo že podjetje GDO d.o.o. Vlagatelj s tem v zvezi prilaga dokumentacijo, iz katere je razvidno, da je GDO d.o.o. pravni naslednik samostojnega podjetnika Gradbeništvo Milan Pintarič s.p.

Po pregledu dokumentacije o javnem naročilu in preučitvi navedb vlagatelja in naročnika, je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, in sicer iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Naročnik je v izpodbijani odločitvi o oddaji javnega naročila kot razlog za izločitev oz. zavrnitev vlagateljeve ponudbe v sklopu 3 navedel zgolj to, da vlagatelj v svoji ponudbi in po pozivu na dopolnitev ni predložil zahtevanih ustreznih dokazil za izpolnjevanje pogojev. Vlagatelj v zahtevku za revizijo ne zatrjuje, da odločitev ne bi bila zadostno ali ustrezno obrazložena, pač pa navaja, da je od naročnika pridobil še dodatno pojasnilo razloga za zavrnitev ponudbe – glede neustreznosti po pozivu predloženega referenčnega potrdila. Glede na to, da enako izhaja tudi iz navedb naročnika v sklepu o zavrnitvi zahtevka za revizijo, Državna revizijska komisija ugotavlja, da je med strankama sporna dopustnost vlagateljeve ponudbe zaradi (ne)ustreznosti predloženega referenčnega potrdila in s tem (ne)izpolnjevanja pogojev za sodelovanje.

Naročnik je sicer naknadno (v sklepu o zavrnitvi zahtevka za revizijo in torej ne v izpodbijani odločitvi o oddaji naročila male vrednosti) kot dodaten razlog za nedopustnost vlagateljeve ponudbe uveljavljal še nezadostno število predloženih referenc. Državna revizijska komisija opozarja, da načelo kontradiktornosti, kot ga opredeljuje 11. člen ZPVPJN, strankam postopka pravnega varstva (tudi naročniku) daje pravico do tega, da se izrečejo o navedbah nasprotno

stranke. Pri vlogah, s katerimi se stranke izrekajo o navedbah nasprotnih strank, je treba upoštevati le omejitve oz. prekluzije iz ZPVPJN. Vlagatelj tako v vlogah, s katerimi se opredeljuje do naročnikovih navedb iz sklepa o zavrnitvi zahtevka za revizijo, ne sme navajati novih kršitev, dejstev in predlagati novih dokazov (razen če dokaže, da jih brez svoje krivde ni mogel navesti ali predložiti v predrevizijskem postopku; prim. šesti odstavek 29. člena ZPVPJN), naročnik pa v sklepu, s katerim odloči o zahtevku za revizijo, ne sme navajati novih razlogov za nedopustnost posameznih ponudb, kot jih je navedel v odločitvi o oddaji naročila. Na podlagi navedenega Državna revizijska komisija ugotavlja, da je naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo navajal nova dejstva in dokaze o nedopustnosti vlagateljeve ponudbe, ki jih ni navajal v odločitvi o oddaji naročila, zato je v navajanju le-teh prekludiran. Upošteva se navedeno Državna revizijska komisija navedb naročnika o nezadostnem številu referenc ni upoštevala.

Vlagateljeve revizijske navedbe je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, ki določa, da je dopustna ponudba tista, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. V skladu s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 (pregled in ocenjevanje ponudb ter način oddaje javnega naročila) naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji:

- ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in
- ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3 in izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter izpolnjuje pravila in merila iz 82. in 83. člena ZJN-3, če so bila določena.

Naročnik lahko gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu ZJN-3. V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko nanašajo na (a) ustreznost za opravljanje poklicne dejavnosti, (b) ekonomski in finančni položaj ter (c) tehnično in strokovno sposobnost. V skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila.

Glede tehnične in strokovne sposobnosti deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Pri javnem naročanju gradenj, storitev ali blaga, za katera je treba izvesti namestitvena ali inštalacijska dela, lahko naročnik strokovno sposobnost gospodarskih subjektov za izvedbo gradenj, storitev ali inštalacijskih del oceni glede na njihove veščine, učinkovitost, izkušnje in zanesljivost (enajsti odstavek 76. člena ZJN-3). Možna dokazila za izkazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko ponudnik kot dokaz za lastno tehnično usposobljenost (med drugim) predloži seznam gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih, oz. seznam najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih, skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali zasebnih naročnikov ter potrdili o zadovoljivi izvedbi del [točki a) in b) osmega odstavka 77. člena ZJN-3].

ZJN-3 v 76. in 77. členu določa le izhodišča za oblikovanje pogojev za priznanje tehnične in strokovne oz. kadrovske sposobnosti oziroma možna dokazila za njeno izkazovanje, naročnik pa je tisti, ki mora v vsakem konkretnem postopku oddaje javnega naročila, upoštevajoč specifičnost predmeta javnega naročila in morebitne posebne okoliščine v zvezi z njegovo izvedbo, določiti vsebinske, vrednostne in časovne kriterije posameznih pogojev ter način izkazovanja v primeru skupne ponudbe ali ponudbe s podizvajalci. Naročnik mora torej, ob upoštevanju predmeta naročila, v razpisni dokumentaciji določiti vsebinske kriterije, ki jih mora izpolnjevati referenčni posel za presojo primerljivosti del, da lahko ponudnik z izkazovanjem njegove uspešne izvedbe dokaže strokovno in kadrovske usposobljenost za izvedbo naročila, ter način dokazovanja, ki ga mora ponudnik upoštevati pri izkazovanju ustreznosti referenc.

Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila (v nadaljevanju tudi: razpisna dokumentacija) v poglavju »Pogoji za priznanje usposobljenosti« pod razdelkom »Tehnična sposobnost« med drugim navedel:

»**POGOJ 1: Primerjalna dela**

Ponudnik mora izkazati reference, da je v zadnjih petih letih pred rokom za oddajo ponudb izvedel vsaj naslednje referenčne posle:

- a) *en (1) istovrstni posel GOI del kot je predmet tega naročila, katerega vrednost znaša najmanj 70.000,00 EUR brez DDV.*
- b) *en (1) istovrstni posel s področja strojnih inštalacij kot je predmet tega naročila, katerega vrednost znaša najmanj 15.000,00 EUR brez DDV.*
- c) *en (1) istovrstni posel s področja elektro inštalacij kot je predmet tega naročila, katerega vrednost znaša najmanj 15.000,00 EUR brez DDV.*

DOKAZILO

Izpolnjen obrazec "Referenčna lista" in žigosan ter podpisan obrazec "Potrdilo o dobro opravljenem delu"

NAVODILO / OPOMBA

/

Partnerji v skupni ponudbi MORAJO izpolnjevati pogoj

Podizvajalci MORAJO izpolnjevati pogoj«

Pod razdelkom »Sklop 3: Strojne inštalacije« poglavja »Pogoji za priznanje usposobljenosti« je navedeno med drugim še:

»**POGOJ 1: Primerjalna dela**

Ponudnik mora izkazati reference, da je v zadnjih petih letih pred rokom za oddajo ponudb izvedel vsaj naslednje referenčne posle:

- tri (3) istovrstne posle s področja strojnih inštalacij kot je predmet tega naročila, katerega vrednost znaša najmanj 15.000,00 EUR brez DDV.*

DOKAZILO

Izpolnjen obrazec "Referenčna lista" in žigosan ter podpisan obrazec "Potrdilo o dobro opravljenem delu"

NAVODILO / OPOMBA

/

Partnerji v skupni ponudbi MORAJO izpolnjevati pogoj

Podizvajalci MORAJO izpolnjevati pogoj«

Med strankama ni sporno, enako pa potrjuje tudi vpogled v ponudbo vlagatelja, da zadevna ponudba vsebuje obrazec »Referenčna lista« ter eno referenčno potrdilo, vsebina obojega pa se nanaša na določena dela, ki jih je podizvajalec vlagatelja opravil za naročnika Mestna občina Maribor. Ker se referenca nanaša na podizvajalca, ki bo (kot izhaja iz izpolnjenega obrazca št. 26 »Izjava o nastopu s podizvajalci«) izvajal le GOI dela, ki so predmet sklopa 1, navedena referenca ni (bila) relevantna v smislu pogoja za priznanje sposobnosti v delu, ki se nanaša na sklop 3.

Naročnik lahko, v kolikor so ali se zdijo informacije ali dokumentacija, ki jih morajo predložiti gospodarski subjekti, nepopolne ali napačne, oz. če posamezni dokumenti manjkajo, v skladu s petim odstavkom 89. člena ZJN-3, zahteva, da gospodarski subjekti v ustreznem roku predložijo manjkajoče dokumente ali dopolnijo, popravijo ali pojasnijo ustrezne informacije ali dokumentacijo, pod pogojem, da je takšna zahteva popolnoma skladna z načeloma enake obravnave ponudnikov in transparentnosti. Ista določba ZJN-3 med drugim določa tudi, da naročnik od gospodarskega subjekta zahteva dopolnitev, popravek, spremembo ali pojasnilo njegove ponudbe le, kadar določenega dejstva ne more preveriti sam ter da se lahko predložitev manjkajočega dokumenta ali dopolnitev, popravek ali pojasnilo informacije ali dokumentacije nanaša izključno na takšne elemente ponudbe, katerih obstoj je pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, mogoče objektivno preveriti. Če gospodarski subjekt ne predloži manjkajočega dokumenta ali ne dopolni, popravi ali pojasni ustrezne informacije ali dokumentacije, mora naročnik gospodarski subjekt izključiti. Očitne ali nebistvene napake naročnik lahko spregleda. Ponudnik v skladu s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 (razen kadar gre za popravek ali dopolnitev očitne napake, če zaradi tega popravka ali dopolnitve ni dejansko predlagana nova ponudba) ne sme dopolnjevati ali popravljati svoje cene brez DDV na enoto, vrednosti postavke brez DDV, skupne vrednosti ponudbe brez DDV, razen kadar se skupna vrednost spremeni v skladu s sedmim odstavkom tega člena, in tistega dela ponudbe, ki se veže na tehnične specifikacije predmeta javnega naročila.

Naročnik je vlagatelja dne 25. 3. 2022 pozval na dopolnitev ponudbe, med drugim z referenčnimi potrdili glede na »*POGOJ-1 Primerjalna dela*« za vlagatelja (tj. za subjekt Hoving d.o.o. in ne za podizvajalca). Vlagatelj je v zahtevanem roku predložil nekatera dokazila – za obravnavani sklop 3 sta relevantni:

- »*Referenčno potrdilo*« (obrazec št. 6 iz razpisne dokumentacije) za »*Adaptacij[o] ambulant in sanitarij v pritličju bivše ginekologije*«, s katerim naročnik GDO d.o.o. potrjuje, da je vlagatelj v obdobju med oktobrom 2019 in januarjem 2020 izvedel strojno-inštalacijska dela v vrednosti 28.145,89 EUR brez DDV in
- »*Potrdilo o dobro opravljenem delu*« (obrazec št. 8 iz razpisne dokumentacije), ki poleg podatkov, navedenih v prvi alineji navedenem potrdilu, vsebuje še navedbo gradbene pogodbe št. 01102019 z dne 2. 10. 2019.

V kolikor je mogoče naročnikove (sicer neargumentirane) navedbe o spornosti predložitve reference, ki ni bila vsebovana ali vsaj omenjena že v prvotni ponudbeni dokumentaciji, razumeti na način, da je vlagatelj s tem dopolnjeval ponudbo v nasprotju z ZJN-3, je treba trditev naročnika zavrniti. Vlagatelj je bil na dopolnitev ponudbe v tem delu izrecno pozvan, dopolnitev se nanaša na element ponudbe, katerega obstoj pred iztekom roka, določenega za predložitev prijave ali ponudbe, je mogoče objektivno preveriti, vlagatelj pa ni posegal v dele ponudbe, katerih skladno s šestim odstavkom 89. člena ZJN-3 ne bi smel dopolnjevati ali popravljati.

Kot je mogoče razbrati iz navedb strank, pa naročnik kot problematično uveljavlja, da zadevno referenčno potrdilo ni bilo potrjeno s strani naročnika del.

Med strankama niti ni sporno, da je bil (glavni) naročnik oz. investitor »*Adaptacij[e] ambulant in sanitarij v pritličju bivše ginekologije*« Splošna bolnišnica Murska Sobota in da je bilo tedanje javno naročilo oddano podjetniku Milanu Pintariču s.p., s katerim je bila podpisana tudi pogodba o izvedbi del; vse navedeno je razvidno tudi iz objav na portalu javnih naročil (dosje javnega naročila št. 005864/2019), na katere se sklicuje naročnik.

Iz odločitve o zavrnitvi zahtevka za revizijo je mogoče razbrati, da je naročnik vpogledal tudi v izpisek iz poslovnega registra AJPES, pri čemer je ugotovil, da je bilo podjetje GDO d.o.o. ustanovljeno šele 14. 10. 2019, kar je po podpisu pogodbe o izvedbi referenčnih del dne 7. 10. 2019 – naročnik je odločitvi priložil tudi izpisek iz registra AJPES in pogodbo o izvedbi del, ki njegove ugotovitve potrjujeta. Ne glede na to, da je naročnik te navedbe podal šele v sklepu, s katerim je zavrnil zahtevek za revizijo, pa Državna revizijska komisija kot upoštevne sprejema navedbe vlagatelja v vlogi z dne 24. 5. 2022, da je subjekt GDO d.o.o. pravni naslednik izvajalca Milan Pintarič s.p.; vlagatelj se pri tem sklicuje na sklepa Okrožnega sodišča v Murski Soboti Srg 2019/40410 (o vpisu ustanovitve subjekta GDO d.o.o. dne 14. 10. 2019) in Srg 2019/49809 (o vpisu spremembe pri subjektu GDO d.o.o. dne 8. 1. 2020) ter na sklep AJPES št. 316-08-00033/2020/2 z dne 8. 1. 2020 (o izbrisu samostojnega podjetnika posameznika iz poslovnega registra Slovenije). Kar je relevantno za obravnavani primer, iz drugonavedenega dokumenta izhaja, da se družbi GDO d.o.o. pripoji prevzeta družba Gradbeništvo Milan Pintarič s.p., ki zaradi pripojitve preneha. Enako izhaja tudi iz javno objavljenih podatkov v poslovnem registru AJPES v zvezi z (izbrisanim) subjektom Gradbeništvo Milan Pintarič s.p. (razdelek »*objave po ZGD-1*«). Kot univerzalni pravni naslednik je torej družba GDO d.o.o. postala naslednik prenosne družbe glede celote pravic, obveznosti in pravnih razmerij. Navedba subjekta GDO d.o.o. namesto subjekta Milan Pintarič s.p. v zvezi z referenčnim poslom v tem smislu zato ni problematična.

Navedbe naročnika v vsebini, s katero je bil vlagatelj seznanjen pred vložitvijo zahtevka za revizijo, pa je mogoče razumeti v smislu, da naj bi bilo za obravnavani primer ustrezno le referenčno potrdilo, potrjeno s strani Splošne bolnišnice Murska Sobota (kot investitorja oz. naročnika, ki je predhodniku subjekta GDO d.o.o. naročil izvedbo del). Državna revizijska komisija ugotavlja, da za tak zaključek podlage v razpisni dokumentaciji ni – naročnik namreč ni določil, da bo upošteval le tista referenčna potrdila, ki bodo potrjena s strani končnega naročnika oz. investitorja. V obravnavanem primeru naročnik ni izkazal nobenih okoliščin, zaradi katerih ne bi bilo mogoče kot ustreznega upoštevati referenčnega potrdila subjekta (oz. njegovega pravnega naslednika), za katerega je vlagatelj izvedel določena dela in je bil v razmerju do vlagatelja torej naročnik izvedenih del.

V povzetku navedenega Državna revizijska komisija ne more pritrditi naročniku v ugotovitvi, da ponudba vlagatelja za sklop 3 ni dopustna zaradi neustreznega referenčnega potrdila (ki naj ne bi bilo potrjeno s strani pravega subjekta), kar je bil edini razlog za tako odločitev, s katerim je bil vlagatelj pred vložitvijo zahtevka za revizijo seznanjen.

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje še kršitev pravice do vpogleda v ponudbe izbranih ponudnikov v vseh treh sklopih. Peti odstavek 31. člena ZPVPJN določa, da mora vlagatelj v primeru, če dejstev in dokazov iz 6. točke prvega odstavka 15. člena ZPVPJN ne more navesti ali predlagati, ker mu je naročnik kršil pravico do vpogleda v dokumentacijo, kot je opredeljena z zakonom, ki ureja javno naročanje, v zahtevku za revizijo navesti dejstva in dokaze v zvezi z zatrjevano kršitvijo pravice do vpogleda. Če v tem primeru Državna revizijska komisija ugotovi, da je naročnik kršil vlagateljevo pravico do vpogleda v dokumentacijo, vlagatelju, upoštevaje zakon, ki ureja javno naročanje, dovoli vpogled v dokumentacijo in mu dovoli, da v petih delovnih

dneh od dneva vpogleda dopolni ali spremeni zahtevek za revizijo z novimi kršitvami, dejstvi in dokazi, ki jih je pridobil pri vpogledu v dokumentacijo. O dopolnitvi ali spremembi zahtevka za revizijo mora vlagatelj obvestiti Državno revizijsko komisijo in naročnika, ki se lahko o tem izjasni v treh delovnih dneh od prejema vlagateljeve dopolnitve ali spremembe zahtevka za revizijo.

V skladu s citiranimi določbami petega odstavka 31. člena ZPVPJN je torej namen uveljavljanja kršitve pravice do vpogleda v tem, da se vlagatelju omogoči pridobiti dejstva in dokaze o kršitvah v zvezi z zakonitostjo odločitve o oddaji naročila, s katerimi bo lahko dopolnil že vloženi zahtevek za revizijo, uperjen zoper odločitev o oddaji naročila (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-026/2017). Vlagateljev interes v postopku pravnega varstva po ZPVPJN po prejemu odločitve o oddaji javnega naročila je namreč primarno v tem, da doseže razveljavitev odločitve o oddaji javnega naročila (prim. drugo alinejo prvega odstavka 28. člena ZPVPJN in drugo alinejo prvega odstavka 31. člena ZPVPJN) ter s tem vpliva na svoj pravni položaj v postopku javnega naročanja, ne pa da vpogleda v dokumentacijo drugih ponudnikov (glej npr. odločitve Državne revizijske komisije v zadevah št. 018-142/2015, 018-176/2015, 018-111/2016 in 018-026/2017).

Določba petega odstavka 31. člena ZPVPJN torej ne daje podlage za vložitev samostojnega zahtevka za revizijo zaradi kršitve pravice do vpogleda v dokumentacijo v primeru, ko vlagatelj po prejemu odločitve o oddaji javnega naročila zaradi te kršitve ne more navesti vseh dejstev in dokazov, s katerimi se naročniku očitane kršitve dokazujejo. ZPVPJN namreč (glede na predstavljene določbe petega odstavka 31. člena) po izvedenem naknadnem vpogledu v dokumentacijo, če se pred tem ugotovi kršitev v zvezi z vpogledom, predvideva zgolj dopolnitev oziroma spremembo že vložene zahtevka za revizijo. To pomeni, da lahko vlagatelj v primeru uveljavljanja kršitve pravice do vpogleda vložiti zahtevek za revizijo zoper odločitev o oddaji javnega naročila, slednjega pa sme kasneje, po opravljenem vpogledu, dopolniti oziroma spremeniti z morebitnimi novimi dejstvi ter dokazi, ki jih je pridobil pri vpogledu. Uveljavljanje kršitve pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika je zato lahko le akcesorne oziroma podrejene narave in kot tako zgolj del zahtevka za revizijo, vložene zoper odločitev o oddaji javnega naročila, ne pa predmet samostojnega zahtevka za revizijo (prim. odločitev Državne revizijske komisije v zadevi, št. 018-026/2017).

V obravnavanem primeru je vlagatelj zahtevek za revizijo vložil zgolj zoper odločitev o oddaji naročila v sklopu 3, ne pa tudi zoper odločitev o oddaji naročila v sklopih 1 in 2 – navedeno jasno izhaja iz vsebine zahtevka za revizijo, vlagatelj pa je (kot pravilno ugotavlja naročnik) tudi takso za predrevizijski in revizijski postopek plačal v višini, ki se nanaša na odločitev, s katero je naročnik oddal javno naročilo v sklopu 3 (prim. z drugim odstavkom 71. člena ZPVPJN). Upošteva se navedeno se Državna revizijska komisija ne opredeljuje do zatrjevane kršitve pravice do vpogleda v ponudbi izbranih ponudnikov za sklopa 1 in 2; ker pa je treba zahtevku za revizijo za revizijo ugoditi zaradi že predstavljenih razlogov, pa se Državna revizijska komisija ne opredeljuje niti do morebitne kršitve pravice do vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika za sklop 3, saj to na odločitev ne bi vplivalo.

Upošteva se predstavljene ugotovitve glede spornega referenčnega potrdila je Državna revizijska komisija na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila odločitev o oddaji naročila male vrednosti v sklopu 3, kot izhaja iz naročnikovega dokumenta »*ODLOČITEV O ODDAJI NAROČILA*« z dne 6. 4. 2022.

Državna revizijska komisija naročnika z namenom pravilne izvedbe postopka v delu, ki je bil razveljavljen, na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje tega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3. Če se bo naročnik odločil, da bo v sklopu 3 nadaljeval postopek javnega naročanja s sprejemom

odločitve o oddaji javnega naročila, mora ponovno presojo vlagateljeve ponudbe opraviti skladno z določili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in določili ZJN-3 ter ob upoštevanju ugotovitev Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa. Naročnik naj novo odločitev o oddaji naročila male vrednosti obrazloži v skladu z zahtevami tretjega odstavka 90. člena ZJN-3; še zlasti naj natančno in specifično navede razloge za morebitno zavrnitev posamezne ponudbe, da bo bodo lahko sodelujoči v postopku uveljavljali in zaščitili svoje pravice ter preverili, ali je odločitev o oddaji naročila utemeljena ali ne, Državni revizijski komisiji pa bo (v primeru spora) omogočeno izvajanje vsebinskega nadzora nad zakonitostjo odločitve.

Vlagatelj v postopku pravnega varstva ni zahteval povrnitve stroškov (peti odstavek 70. člena ZPVPJN), zato Državna revizijska komisija o stroških ni odločala.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Upravni spor zoper to odločitev ni dovoljen.

Predsednica senata:
Tadeja Pušnar, univ. dipl. prav.,
članica Državne revizijske komisije

Vročiti (prek portala eRevizija):

- vlagatelj,
- naročnik,
- izbrani ponudnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve.